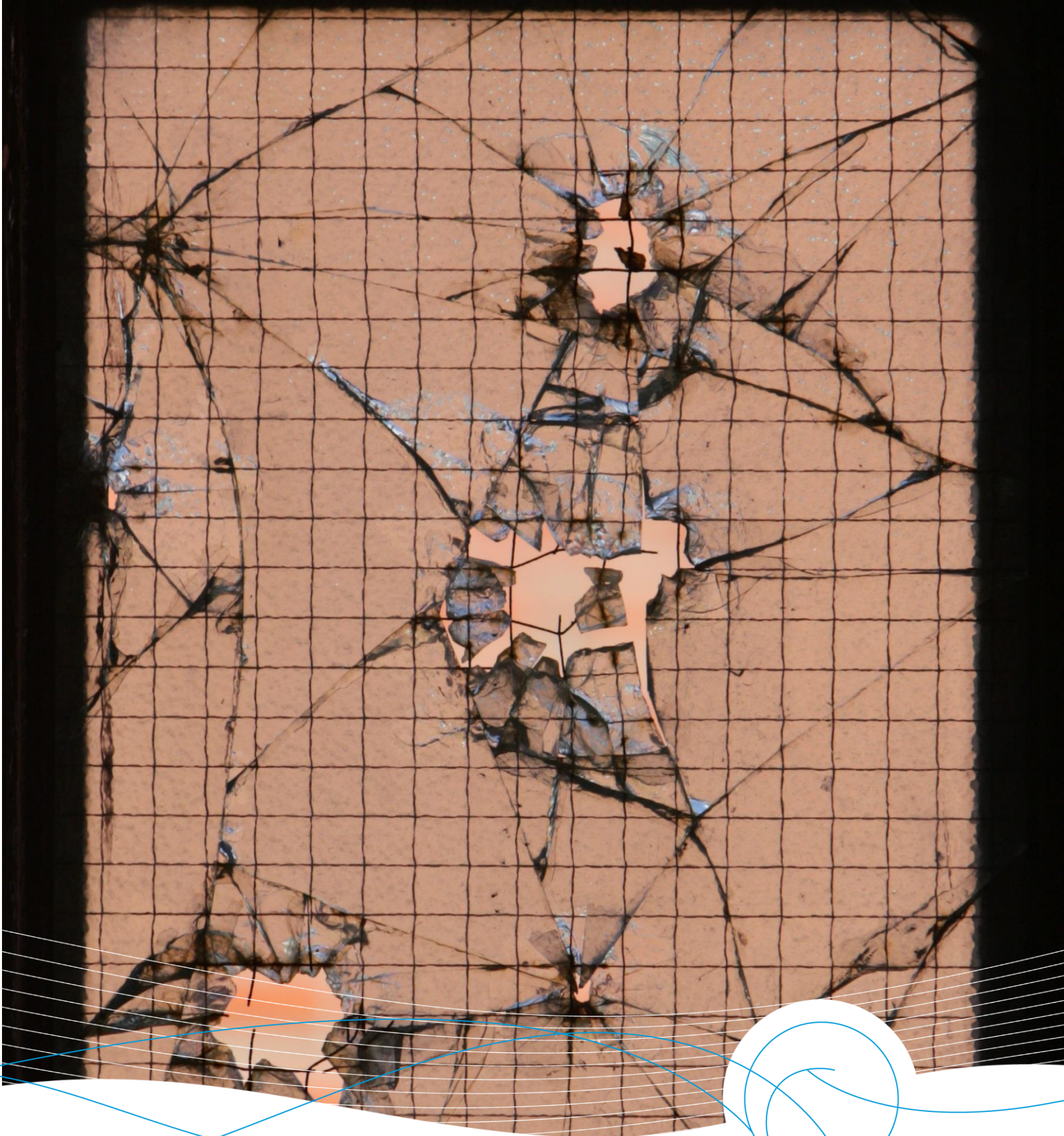
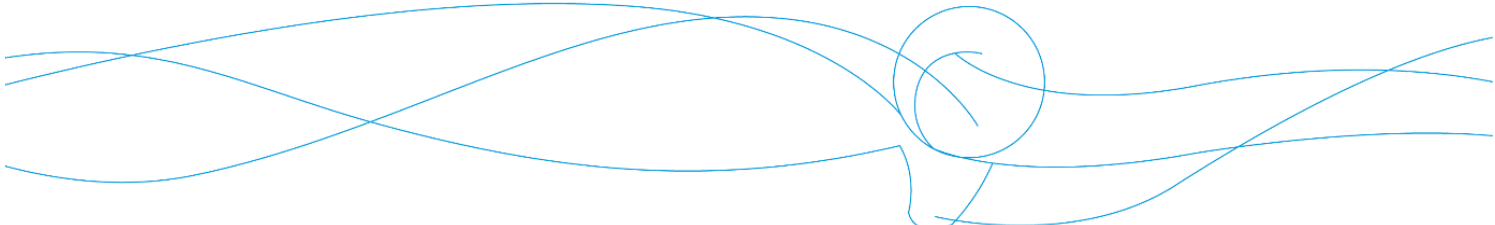

Veileder Gjesdal kommune
**Forebygging av radikalisering
og voldelig ekstremisme**

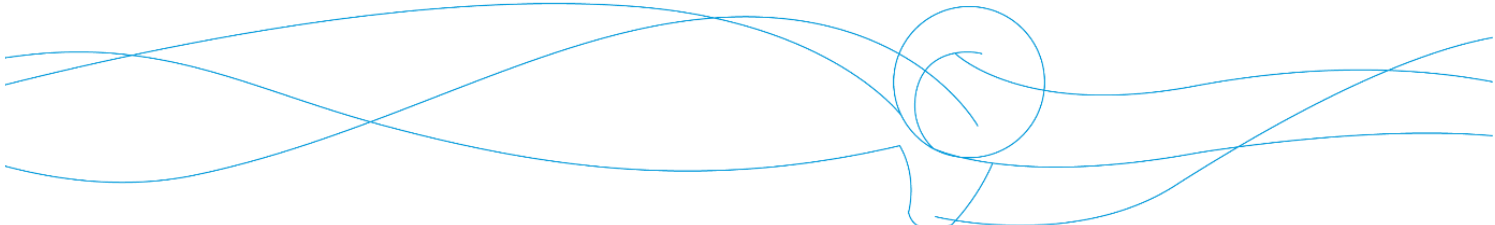
Innhold

Om veilederen	side 3
Forebygging og tidlig innsats	side 3
Hva gjør du hvis du er bekymret? For privatpersoner For ansatte i Gjesdal kommune	side 4
Kontaktpersoner	side 6
Nettressurser	side 6
Begreper og forståelse	side 7
Bekymringstegn og signaler	side 8
Informasjon om SLT arbeidet i Gjesdal	side 9

Veilederen er vedtatt i april 2018

Foto forside: Geir Einarsen

Foto bakside: Reidun Solli Skjørestad

Om veilederen

Det kan være ulike grunner til at personer radikaliseres og er villige til å ty til vold for synspunktene sine. Veilederen er laget som en del av det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet i Gjesdal (SLT). Målet er å gi informasjon om god forebygging, mulige bekymringstegn og hva du skal gjøre ved bekymring. Innholdet i veilederen er hentet fra andre veiledere og tilpasset Gjesdal. På regjeringens nettside www.radikalisering.no finnes utfyllende informasjon.

Forebygging og tidlig innsats

Et inkluderende lokalsamfunn der barn, unge og voksne har mulighet for deltakelse ut fra egne ressurser og interesser virker forebyggende på sosial utstøting, marginalisering og kriminalitet. Det kontinuerlige arbeidet for å fremme gode oppvekstforhold i Gjesdal virker forebyggende mot radikalisering. Det er viktig å tenke helhetlig. Flere tiltak kan utfylle hverandre og sammen gi en oppbyggende og dermed beskyttende effekt.

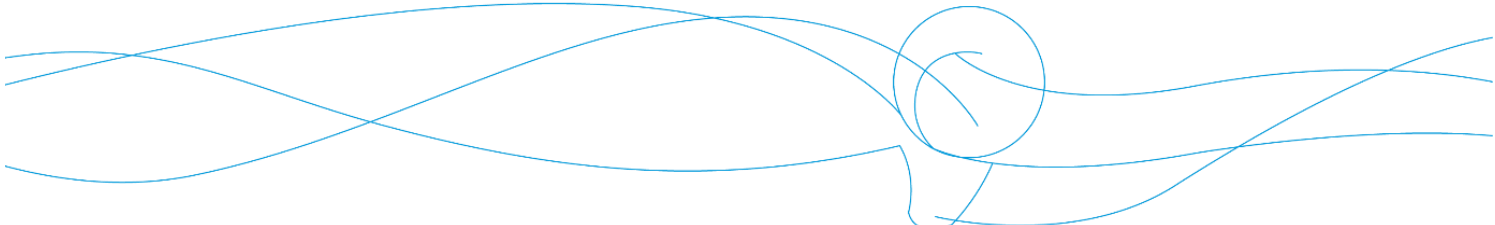
Særlig aktuelt er tiltak som:

- Fremmer grunnleggende samfunnsverdier som demokrati og menneskerettigheter.
- Fremmer ytringsfrihet og toleranse for mangfold.
- Forebygger utenforskap og marginalisering.
- Fremmer identitet, tilhørighet og trivsel i lokalsamfunnet.
- Bidrar til integrering og inkludering.

Ulike avdelinger som jobber med barn og unge utarbeider konkrete tiltak ut fra behov.

Tidlig innsats krever kunnskap om risikofaktorer og tegn på radikalisering. Tidlig inngripen i radikaliseringsprosessen kan øke sannsynligheten for at den negative utviklingen snur.

Tips/aktuelle tiltak: <https://www.regjeringen.no/no/sub/radikalisering/veileder/aktuelle-tiltak-mot-radikalisering/id2398412/>

Hva gjør du hvis du er bekymret?

For privatpersoner:

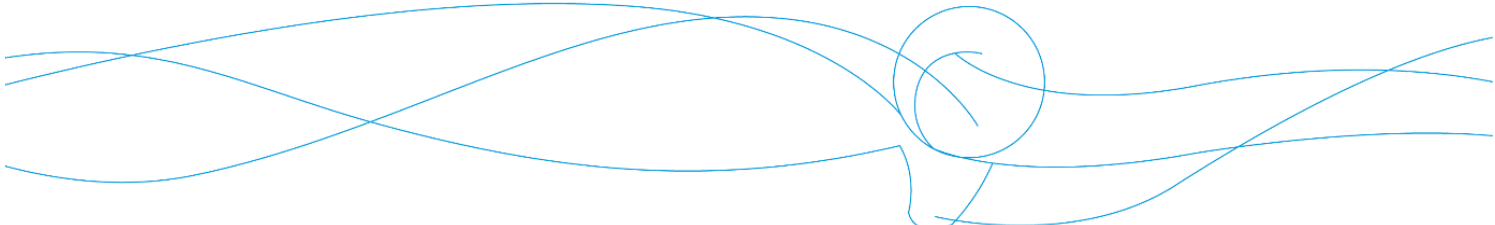
Er du privatperson og er bekymret for økende grad av radikalisering hos en venn, en nabo, en kollega, et barn, en forelder, et familiemedlem, noen i ditt trossamfunn, lag eller forening gjør du dette:

1. Ta bekymringen på alvor. Gjør klart for deg selv hva du er urolig for og tenk gjennom hva du trenger for å redusere din egen uro. Ta ansvar for bekymringen.

2. Rådfør deg med politi eller andre fagfolk ved fortsatt bekymring. Du kan velge å være anonym. Aktuelle telefonnummer finner du bakerst i veilederen.

Illustrasjon: regjeringen.no

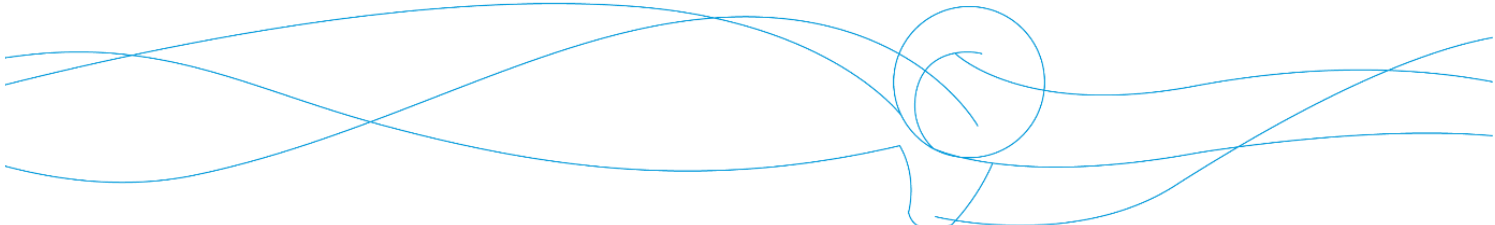
For ansatte i Gjesdal kommune:

Ansatte arbeider for å fremme gode, inkluderende miljø, og skal kjenne til risikofaktorer og tegn på radikalisering. Veilederen skal hjelpe ansatte til å fange opp bekymring og sikre rask handling.

- 1. Ta bekymringen på alvor.** Vurder mulige bekymringstegn/grunnlaget for bekymringen. Søk etter kunnskap om temaet. Ta ansvar for bekymringen.
- 2. Drøft bekymringen** med nærmeste leder, kollega, politi eller barnevern. Vurder om det er behov for en samtale med den bekymringen gjelder. Det avtales eventuelt når og hvor dialogen skal foregå, og hvem som skal gjøre det. Slike drøftinger må skje innenfor gjeldende regler om taushetsplikt.
- 3. Gå i dialog** med personen. Veilederen på regjeringen.no har tips om [samtaleverktøy](#). Ved fortsatt bekymring kan du drøfte med politi og/eller barnevern, og ta stilling til om bekymringsmelding snarest skal sendes til politi og/eller barnevern.
- 4. Meld fra.** Bekymring meldes til politiet i Sandnes tlf. 51899000. Politiet vurderer bekymringen og tar en avklaringssamtale med personen. Politiet informerer radikaliseringskoordinatoren i Sør-Vest politidistrikt, og det gjøres en vurdering i forhold til alvorlighetsgrad. Radikaliseringskoordinator samarbeider tett med Politiets sikkerhetstjeneste (PST), og ved behov tar PST over. Alvorlige bekymringer skal meldes til politi og/eller PST.
- 5. Sikre oppfølging.** Klargjør hvem eller hvilken instans som er ansvarlig for koordinering og oppfølging. Lag en plan for å jobbe helhetlig der aktuelle tverrfaglige ressurser nyttes. Foresatte bør inkluderes tidlig i arbeidet.

Avvergelsesplikten, strl. § 139

«Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater å melde til politiet eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgende av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli eller er begått. Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt».

Kontaktpersoner

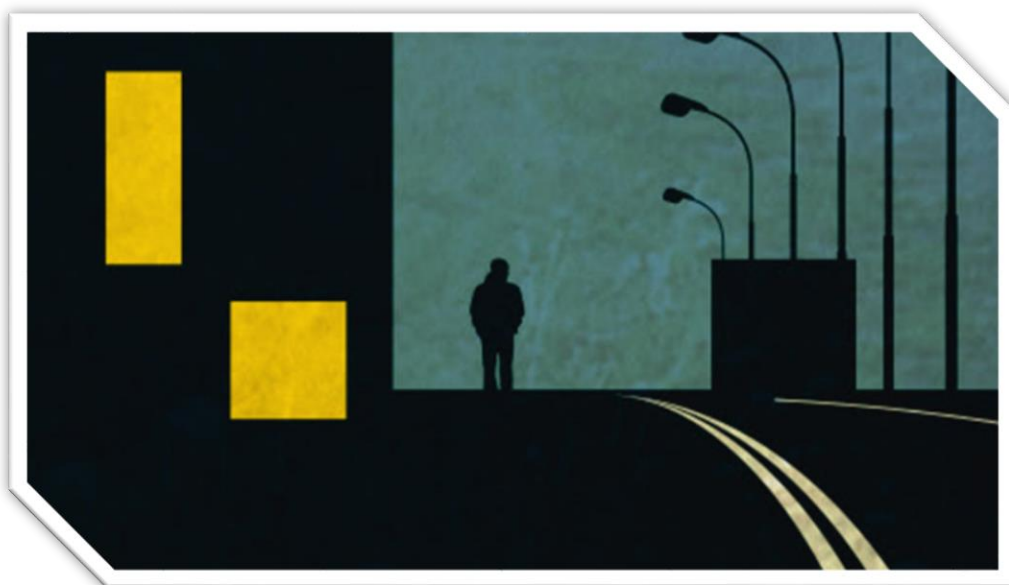
Det er lav terskel for å drøfte saker. Det er bedre å ta kontakt en gang for mye, enn å vente og se. Dersom bekymringen er høy og det ikke oppnås kontakt med politiet eller barneverntjenesten lokalt, kan det tas direkte kontakt med forebyggende radikaliseringskoordinator eller PST.

Aktuelle telefonnummer:

Politiet i Sandnes	51 89 90 00
Radikaliseringskoordinator i Sør-Vest politidistrikt, Ellen Snilsberg	478 80 862
Barneverntjenesten i Gjesdal	51 61 43 50
SLT-koordinator, Monica J. Bjerkreim	51 61 43 62
Flyktningtjenesten	952 94 802
Politiets sikkerhetstjeneste, PST v/Sølvi Vestvik	51 89 90 00

Nettressurser

Nasjonalt og regionalt er det utarbeidet handlingsplaner og veiledere som gir kunnskap om radikalisering, bekymringstegn og hva du skal gjøre ved bekymring. Ansatte skal gjøre seg kjent med regjeringens nettside www.radikalisering.no

Illustrasjon: regjeringen.no

Begreper og forståelse

Det er viktig å skille mellom radikaliseringsprosessen og det å være radikal. Begrepet radikal brukes om det som er omveltende og ytterliggående. Radikale holdninger kan gjøre seg gjeldende innenfor politikk, religion, etikk, kunst, kultur osv.

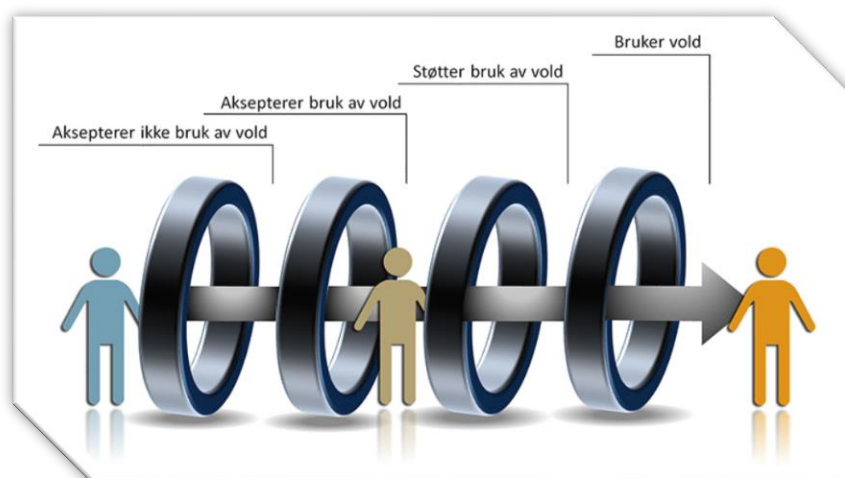
Radikalisering viser til en prosess der en person eller gruppe i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål.

Voldelig ekstremisme innebærer at personer og organisasjoner er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål.

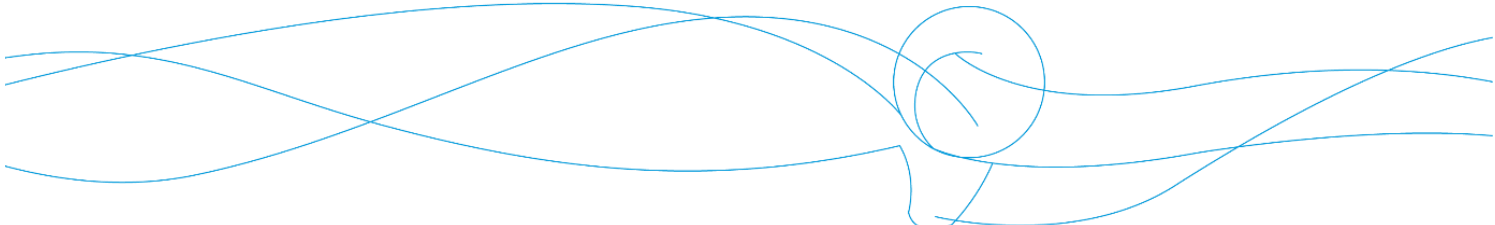
Radikalisering er altså en prosess som kan føre til at en person blir ekstremist. Hvor lang tid radikaliseringsprosessen tar, vil variere fra person til person. Det er heller ikke slik at alle som er i en radikaliseringsprosess, blir voldelige ekstremister.

Radikaliseringstunnelen

Radikaliseringstunnelen blir ofte beskrevet som det å gå inn i en tunnel. Inngangen på tunnelen er starten på radikaliseringsprosessen. De som kommer ut i den andre enden er det vi kaller "ferdig radikalisererte". De som er i radikaliseringstunnelen kan støtte bruk av vold, oppfordre andre til å begå vold, eller i ytterste konsekvens utøve volden selv.

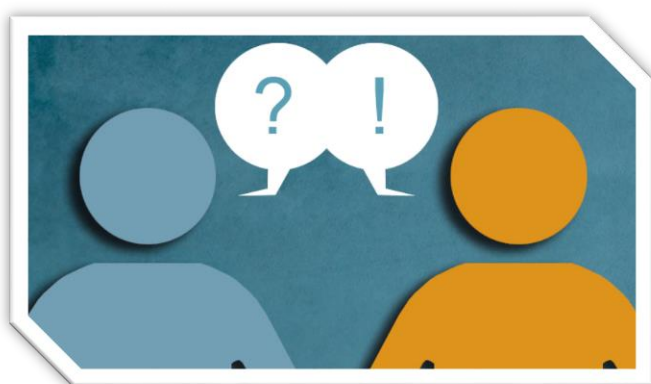

Illustrasjon: regjeringen.no

Noen går så vidt inn i tunnelen, for så å gå ut igjen. Noen går et stykke og blir der i årevis eller hele livet. Hvor raskt en person beveger seg gjennom tunnelen varierer. De som ikke har blitt voldsutøvere, men som forblir i tunnelen med et ekstremistisk tankesett, kan utgjøre en potensiell fare. Det kan være tilfeldigheter som kan drive dem lenger i prosessen og til voldshandlinger.

Målet er å hindre at personer går inn i radikaliserings-tunnelen. Dersom personen allerede er i tunnelen, må vi handle slik at han/hun klarer å snu.

Illustrasjon: regjeringen.no

Bekymringstegn og signaler

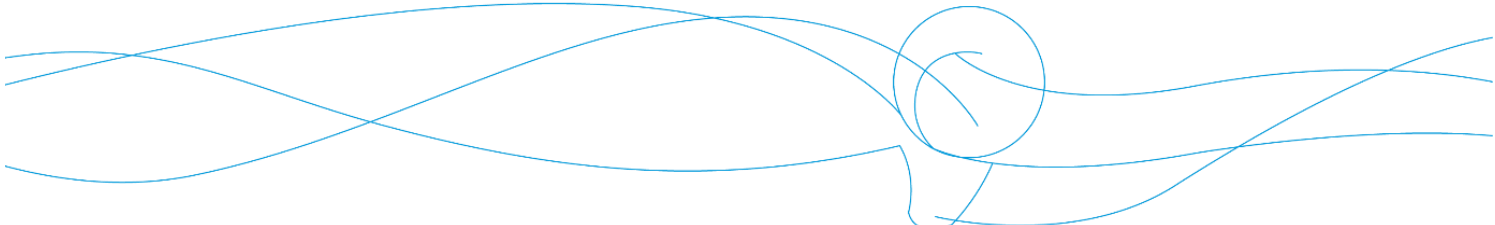
Det enkelte tegn gir i seg selv ikke nødvendigvis grunn til bekymring. Det er når flere bekymringstegn opptrer samtidig det bør gjøres nærmere undersøkelser. Dette kan være aktuelle bekymringstegn å være oppmerksom på:

Interesser/utseende/symbolbruk

- Appellerer til og søker etter ekstremistisk materiale på nett
- Endrer utseende, klesdrakt m.m.
- Benytter symboler knyttet til ekstremistiske idealer og organisasjoner
- Slutter på skolen, med fritidsaktiviteter m.m.

Venner og sosialt nettverk

- Endrer nettverk og omgangskrets
- Omgås med personer og grupper som er kjent for ekstremisme
- Omgås i grupper der det utøves trusler, vold og/eller annen kriminalitet
- Medlem i ekstremistiske grupper, nettverk og organisasjoner

Aktiviteter

- Opptatt av ekstremisme på internett og sosiale medier
- Deltar på demonstrasjoner og voldelige sammenstøt med andre grupper
- Bruker trusler og vold som følge av ekstremisme
- Hatkriminalitet
- Reisevirksomhet som kan føre til økt radikalisering/kontakt med ekstremister

Uttalelser/ytringer

- Intoleranse for andres synspunkter
- Fiendebilder – vi og dem
- Konspirasjonsteorier
- Hatretorikk
- Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati
- Legitimerer vold
- Trusler om vold for å nå politiske mål

Informasjon om SLT arbeidet i Gjesdal

SLT er en **S**amordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. SLT-arbeidet inngår som en del av den helhetlige satsingen på barn og unge i Gjesdal, med hovedvekt på 12-18 år. Målet er å samordne det forebyggende arbeidet mellom politi, kommune og frivillige.

Det innebærer:

- Ha best mulig oversikt over ungdomsmiljøet i Gjesdal.
- Iverksette tiltak raskt - rettet mot enkeltungdom og/eller grupper.

SLT-koordinator/oppvekstkoordinator i Gjesdal: [Monica J. Bjerkreim](#)

